

ע"פ 8351/21 - פלונית נגד מדינת ישראל, פלוני

בית המשפט העליון

ע"פ 8351/21

לפני: כבוד הרשמת שרית עבדיאן

המעוררת: פלונית

נגד

המשיבים: 1. מדינת ישראל
2. פלוני

בקשה למחיקת ערעור על הסף; תשובת
המעוררת מיום 26.12.2021; תשובת המדינה
מיום 31.12.2021; תגובת המעוררת מיום
18.1.2022

פסק-דין

1. הבקשה למחיקת הערעור שבכותרת על הסף הועברה לטיפול בהחלטתו של כב' השופט נ' הנדל מיום 4.1.2022.

2. הערעור שבכותרת מופנה נגד פסק דינו של בית המשפט המחוזי בת"פ 19264-08-21, בגדרו הורשע המשיב

2, על פי הודאתו, בעבירות של תקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. פסק הדין ניתן בהמשך להסדר טיעון בין המדינה למשיב 2 בו סוכם כי המשיב 2 יודה ויורשע בכתב אישום מתוקן ויושת עליו עונש מאסר שהוא מספר הימים שריצה מאז החל מעצרו, וכן מאסר על תנאי ותשלום פיצוי לקורבן העבירה (להלן: פסקהדין). הסדר הטיעון גובש לאחר שנוהל בין המשיב 2 למדינה הליך גישור בפני כב' השופט א' קולה.

3. אמה של נפגעת העבירה, אשר לא השלימה עם התוצאה של פסק הדין, הגישה את ההליך שבכותרת בשמה של נפגעת העבירה. ביום 20.12.2021 הגיש המשיב 2 בקשה למחיקת ההליך שבכותרת על הסף בטענה כי לנפגעת העבירה אין זכות שבדין להגיש ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי. בהחלטתו מיום 21.12.2021 הורה כב' השופט הנדל לצדדים להגיש את תגובתם לבקשה למחיקת ההליך.

4. בתגובה מטעם המדינה נטען כי יש למחוק את ההליך שבכותרת על הסף, וזאת משום שהדין אינו מקנה לנפגעת העבירה זכות להגיש ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי. מכל מקום, המדינה ציינה כי עמדת אמה של נפגעת העבירה, אשר התנגדה להסדר הטיעון עם המשיב 2, נשמעה הן בהליך הגישור והן בפני פרקליטת המחוז.

5. המערערת הגישה תשובה ביום 26.12.2021, וביום 18.1.2022 הגישה תגובה נוספת מטעמה. לטענת המערערת, זכויותיה כנפגעת עבירה הופרו בהליך הפלילי שנוהל בעניינו של המשיב 2 ובפרט בהליך הגישור, ומשכך קמה לה זכות להגיש ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי. לטענתה, היא הודרה מחלק מפגישות הגישור, וקולה לא נשמע כ"שווה" לשאר הצדדים להליך.

6. לאחר שעיינתי בבקשה, בתשובות לה וביתר החומרים שהונחו בפניי, הגעתי למסקנה כי אין מנוס אלא להורות על מחיקת הערעור על הסף.

7. זכות הערעור תינתן רק מקום בו ניתן להצביע על מקור בדין לקיומה (ראו: בג"ץ 87/85 ארג'וב נ' מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה ושומרון, פ"דמב(1) 353, 363-360, 380 (1988); ע"פ 426/87 שוקרי נ' מדינת ישראל, פ"ד מב(1) 732, 735 (1988); בג"ץ 8453/17 פלוני נ' ועדת הערר הרפואית על פי תקנות מס הכנסה, פסקה 14 לפסק דינו של כבוד השופט מ' מזוז (24.6.2018)). בענייננו, מעמדה של המערערת הוא של נפגעת עבירה וכבר נקבע בפסיקה כי חוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001 (להלן: חוק זכויות נפגעי עבירה) אינו מקנה לנפגע העבירה או משפחתו זכות להגיש ערעור על פסק הדין שניתן בהליך הפלילי (ראו: ע"פ 8417/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (23.4.2014); רע"פ 9748/11 אריוו נ' בן דוד (31.7.2013); דנ"פ 5625/16 קארין נ' בוקובזה, פסקה 24 לפסק דינה של כבוד השופטת ד' ברק-ארז, ופסקה 3 לפסק דינו של כבוד השופט נ' הנדל (13.9.2017); ע"פ 2018/20 פלוני נ' מדינת ישראל (7.5.2020) (להלן: ע"פ 2018/20)).

8. רצונה של המערערת לשטוח את טענותיה בפני בית המשפט הוא מובן בהחלט, ואכן אחת מן המטרות העומדות בבסיס חוק זכויות נפגעי עבירה היא להבטיח את נגישותו של קורבן העבירה או משפחתו להליך הפלילי, מתוך הכרה באינטרס הליגיטימי שלהם בהליך המתנהל נגד הנאשם ובסנקציה העשויה להיות מוטלת עליו (ראו: רע"פ 2976/01 אסף נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(3) 418, 440 (2002); בג"ץ 5961/07 פלוני נ' פרקליט המדינה, פ"ד סב(3) 206, 224-225 (2007) (להלן: בג"ץ 5961/07)).

9. בהמשך למטרות אלה, סעיף 17 לחוק זכויות נפגעי עבירה קובע כי לנפגע עבירת מין או אלימות חמורה יש זכות להביע בפני התובע את עמדתו באשר לאפשרות לעריכת הסדר טיעון עם הנאשם (בהתאם לתנאים הקבועים בסעיף זה), וכבר נקבע כי "על התביעה להוסיף וליתן משקל לעמדתו זו של נפגע העבירה במסגרת מכלול השיקולים הנשקלים על-ידה בהתייחס לאפשרות עריכתו של ההסדר" (ראו: בג"ץ 5961/07, בעמ' 229. לעניין זכויות נפגע עבירה בהליך גישור פלילי ראו: הדר דנציג-רוזנברג ודנה פוגץ' "הדור הבא" של זכויות נפגעי עבירה: הזכות החוקתית להליך הוגן" עיוני משפט 549, 582, ה"ש 132 (2015) (להלן: דנציג-רוזנברג ופוגץ')). זאת, כחלק מן הזכויות המוקנות לנפגע עבירה בחוק זכויות נפגעי עבירה על מנת שיוכל לממש את האינטרס שלו בהליך הפלילי, כפי שפורטו בע"פ 2018/20:

"... לפיכך, הוכרה זכותו של נפגע העבירה לקבל מידע אודות התנהלותו של ההליך הפלילי (סעיף 8 לחוק); לעיין בכתב האישום (סעיף 9 לחוק); להיות נוכח במשפט גם כאשר זה מתנהל בדלתיים סגורות (סעיף 15 לחוק); ולהצהיר בפני בית המשפט במהלך הטיעונים לעונש על הנזקים שנגרמו לו כתוצאה ממעשה העבירה (סעיף 18 לחוק). בנוסף, החוק מאפשר לנפגע עבירת מין או אלימות חמורה להביע עמדתו בכתב באשר להחלטה לעכב הליכים נגד נאשם (סעיף 16 לחוק) ואף להביע בפני התובע את עמדתו באשר לאפשרות לעריכת הסדר טיעון עם הנאשם (סעיף 17 לחוק), ואת עמדתו בפני ועדת שחרורים ובפני נשיא המדינה בבקשה לחנינה (סעיפים 19-20 לחוק) (וראו גם: הנחיה מס' 14.7 להנחיות פרקליט המדינה בדבר סיוע לקורבן עבירה ולעדי תביעה בהליך הפלילי)" (שם, בפיסקה 15).

10. חרף האמור, אין בזכויות אלה כדי להקנות לנפגע העבירה אפשרות להגיש ערעור על פסק הדין, וזו אף אינה המסגרת הדינית להעלות את טענות נפגע העבירה לפיהן זכויותיו מכוח חוק נפגעי עבירה הופרו (ראו: בג"ץ 2477/07 פלוני נ' פרקליט המדינה (27.5.2007); בג"ץ 5961/07, בעמ' 230; דנציג-רוזנברג ופוגץ', בעמ' 587-588). נוכח טענות הצדדים, אציין כי בע"פ 8417/13 פלוני נ' מדינת ישראל (23.4.2014) לא הוכרעה סוגיית הסמכות לדון בטענות נפגע העבירה בגדרי ערעור פלילי, תוך שכב' השופט הנדלציין כך:

"אינני מביע עמדה באיזה מסלול דיוני ניתן וראוי היה לצעוד. די לומר כי לנוכח חשיבות העניין, [...] ואף הסכמת המדינה לדון בסוגיה במסגרת הדינית הנוכחית – סבורים אנו כי ראוי להכריע בסוגיה לגופו של עניין. זאת בין אם יש לראות את ההסתייגות של המערער כערעור או כהליך מעין-בג"ץ".

11. נוכח האמור לעיל, וחרף ההבנה לרצונה של המערערת לשטוח את טענותיה בפני בית משפט זה, לא מצאתי כי נתונה לה זכות ערעור בדיון. משכך, אין מנוס מאשר להורות על מחיקתו של ההליך שבכותרת (לעניין סמכות רשמים של בית משפט זה למחוק הליך שאין זכות בדיון להגישו ראו: ע"פ 8616/19 חברוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (15.3.2020); והשוו: בש"א 793/01 ועד הנאמנים (לנכסי הווקף המוסלמי) בתל-אביב-יפו נ' יוסי חסון חברה להשקעת בע"מ, פסקה 6 (15.8.2001)). עוד אציין, למען הסדר הטוב, כי כבר נקבע שבהליכים פליליים אשר החוק אינו מסדיר מפורשות, לא קיימת חובת קיום דיון (ראו: ע"פ 5135/13 יגרמן נ' מדינת ישראל, פסקאות 16-17 (2.6.2014)).

12. סוף דבר: אני מורה על מחיקת ההליך שבכותרת.

ניתן היום, א' באדר א' התשפ"ב (2.2.2022).

עמוד 3

שרית עבדיאן
ר ש מ ת
